

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/63/53/95

PREZYDENT LECH WAŁĘSA I JEGO WSPÓŁPRACOWNICY

KOMUNIKAT Z BADAŃ

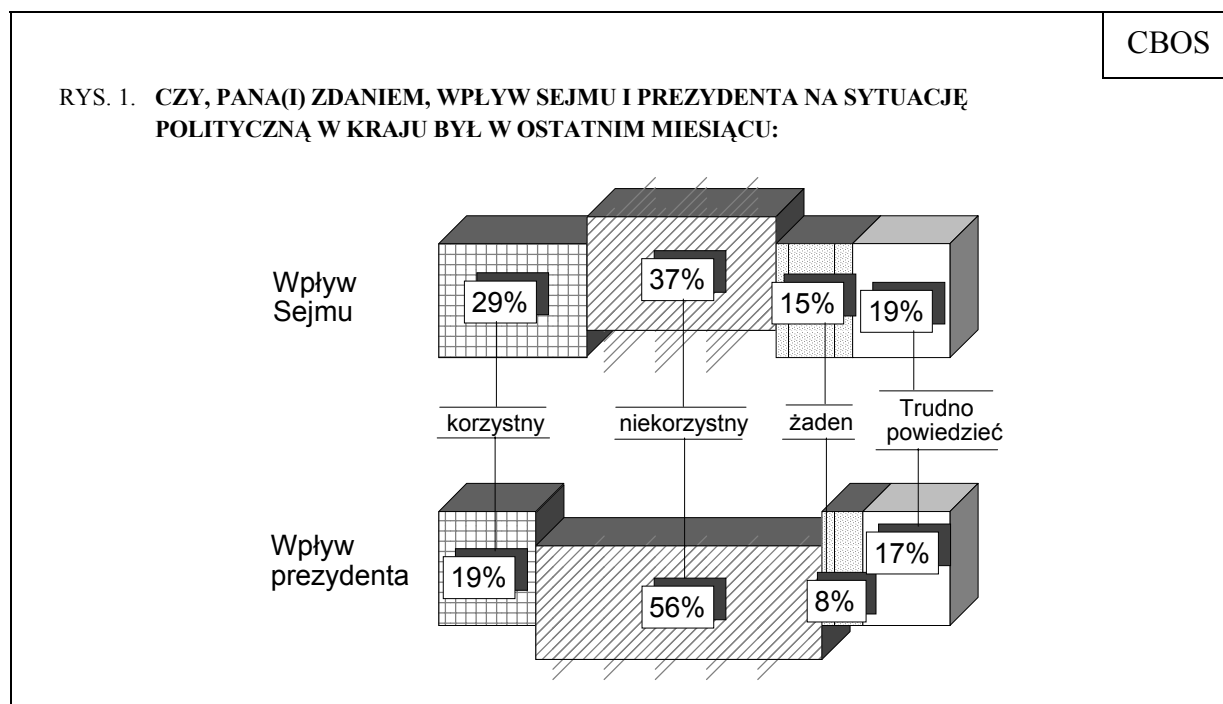
WARSZAWA, MARZEC '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Już od jesieni ubiegłego roku prezydent Lech Wałęsa przejawia bardzo dużą aktywność na politycznej scenie kraju. Wynikiem tej aktywności była m.in. zmiana na stanowisku premiera i rekonstrukcja rządu koalicji SLD - PSL. Niemniej jednak skutki tych działań mogą być różnie oceniane, co z kolei rodzi pytanie, czy w ich wyniku prezydent zyskał w opinii społecznej czy też stracił. W marcowym sondażu¹ zamieściliśmy pytania dotyczące społecznego postrzegania działalności prezydenta.

Wpływ na sytuację polityczną kraju w ostatnim miesiącu

Wpływ prezydenta na sytuację polityczną kraju w kulminacyjnym okresie ostatniego kryzysu politycznego został oceniony negatywnie. Znacznie korzystniejsze opinie, choć też w większości krytyczne, odnosiły się do wpływu Sejmu.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (58), 4-6 marca '95, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1208).

Stanowiska w tej kwestii nie różnicują się według kryteriów społeczno-demograficznych, z dwoma wyjątkami: szczególnie krytyczni wobec działań prezydenta w ostatnim okresie są badani z wyższym wykształceniem, a stosunkowo najbardziej przychylni - prywatni przedsiębiorcy. Jednak i w tej ostatniej grupie przeważają opinie krytyczne. Większy wpływ mają natomiast poglądy i sympatie polityczne ankietowanych. Działania prezydenta zdecydowanie negatywnie oceniają osoby o poglądach lewicowych, a także centrowych. Wśród badanych o poglądach prawicowych zdania w tej sprawie są podzielone - oceny negatywne bardzo nieznacznie przeważają nad pozytywnymi.

Jeśli weźmiemy pod uwagę sympatie do poszczególnych partii i ugrupowań politycznych², to okazuje się, że oceny pozytywne znacznie przeważają nad negatywnymi w niewielkim elektoracie BBWR oraz w rosnącej liczebnie w ostatnich miesiącach grupie zwolenników "Solidarności".

Wśród wyborców dwóch innych partii - KPN i Unii Wolności - zdania są podzielone, ale z przewagą osób nie aprobujących działań Lecha Wałęsy. Nieco bardziej krytyczny wobec działalności prezydenta jest elektorat Unii Wolności, natomiast wśród zwolenników KPN przewaga ta jest niewielka.

Najbardziej negatywne oceny działalności prezydenta występują w elektoracie partii tworzących koalicję rządową i wśród sympatyków Unii Pracy.

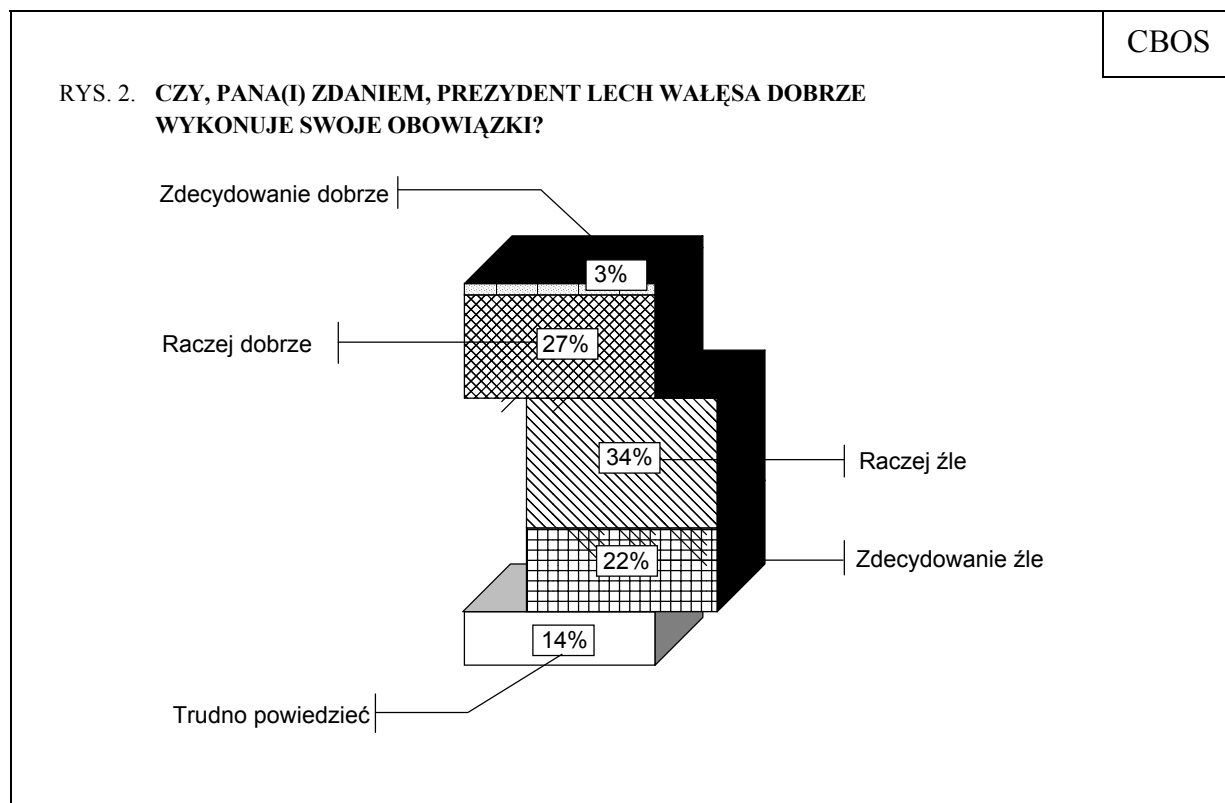
Tabela 1

w procentach

Potencjalny elektorat	Oceny działań prezydenta:			
	pozytywne	negatywne	„nie miał wpływu”	Trudno powiedzieć
BBWR	56	23	5	16
KPN	33	37	16	14
PSL	9	66	9	16
Prawica pozaparlamentarna	31	48	8	13
SLD	4	85	4	7
NSZZ „Solidarność”	60	29	4	7
UP	20	65	7	9
UW	37	47	6	10

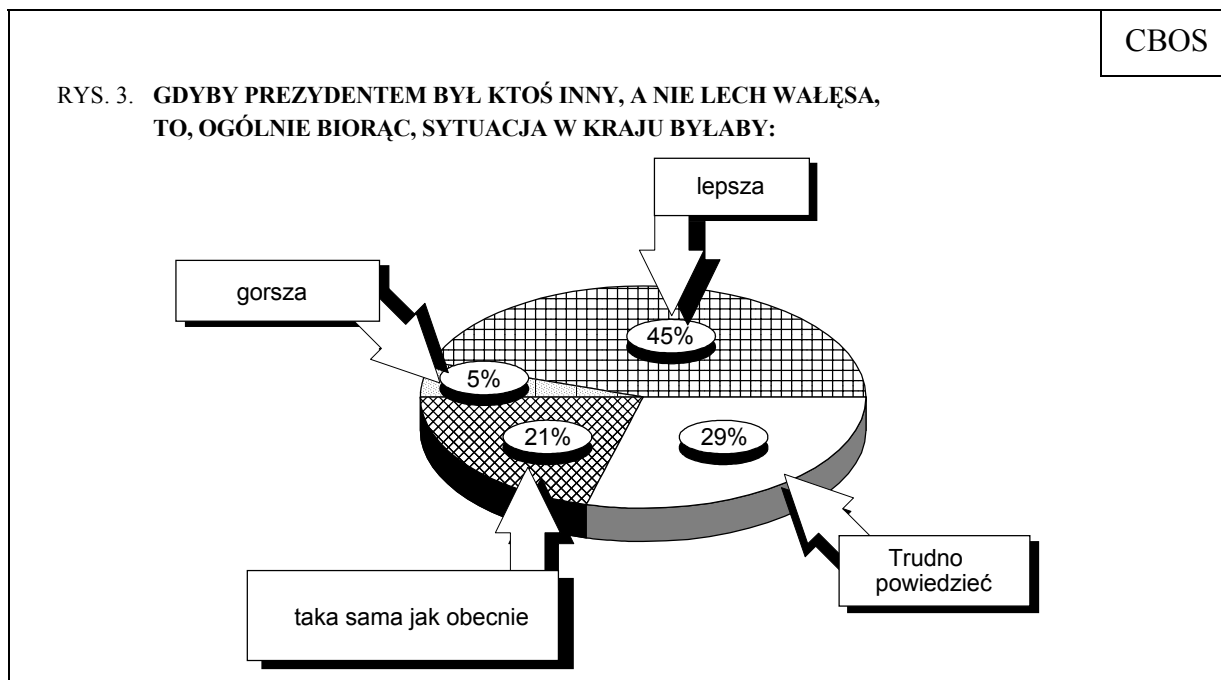
² Określone na podstawie deklaracji, na kogo badany oddałby głos, gdyby za tydzień odbywały się wybory parlamentarne.

Także ogólna opinia o wykonywaniu obowiązków prezydenta przez Lecha Wałęsę wypada dla niego niekorzystnie. Ponad połowa badanych negatywnie ocenia wykonywanie tych obowiązków, a tylko niespełna jedna trzecia jest przeciwnego zdania.

Jedynie wśród prywatnych przedsiębiorców oceny pozytywne i negatywne są wyrównane. We wszystkich innych grupach przeważają opinie negatywne. Silniej natomiast oceny te są uzależnione od poglądów politycznych. Najbardziej krytyczni są badani o orientacji lewicowej, ale także wśród osób deklarujących poglądy centrowe oraz wśród tych, którzy nie potrafią określić swoich sympatii politycznych, przeważają oceny krytyczne. Natomiast respondenci o poglądach prawicowych najczęściej pozytywnie oceniają wykonywanie obowiązków prezydenta przez Lecha Wałęsę.

W opinii blisko połowy ankietowanych, gdyby prezydentem był ktoś inny, a nie Lech Wałęsa, ogólna sytuacja w kraju byłaby lepsza. Jedyne znikomy odsetek badanych jest przeciwnego zdania.

Opinię niekorzystną dla Lecha Wałęsy wyrażają najczęściej osoby o poglądach lewicowych, ale również wśród zwolenników prawicy największa grupa jest zdania, że sytuacja w kraju byłaby lepsza, gdyby prezydentem był ktoś inny. Negatywna ocena jest stosunkowo częsta także wśród osób z wykształceniem wyższym, najlepiej sytuowanych, należących do kadry kierowniczej i inteligencji.

Pozytywne opinie o wykonywaniu obowiązków prezydenta przez Lecha Wałęsę nie wykluczają przekonania, że przy innym prezydencie sytuacja w kraju byłaby lepsza.

Tabela 2

w procentach

Ocena działalności prezydenta	Gdyby prezydentem był ktoś inny, sytuacja w kraju byłaby:			
	lepiej	tak sama	gorsza	Trudno powiedzieć
Pozytywna	21	36	13	30
Negatywna	66	11	1	22
Trudno powiedzieć	15	26	2	57

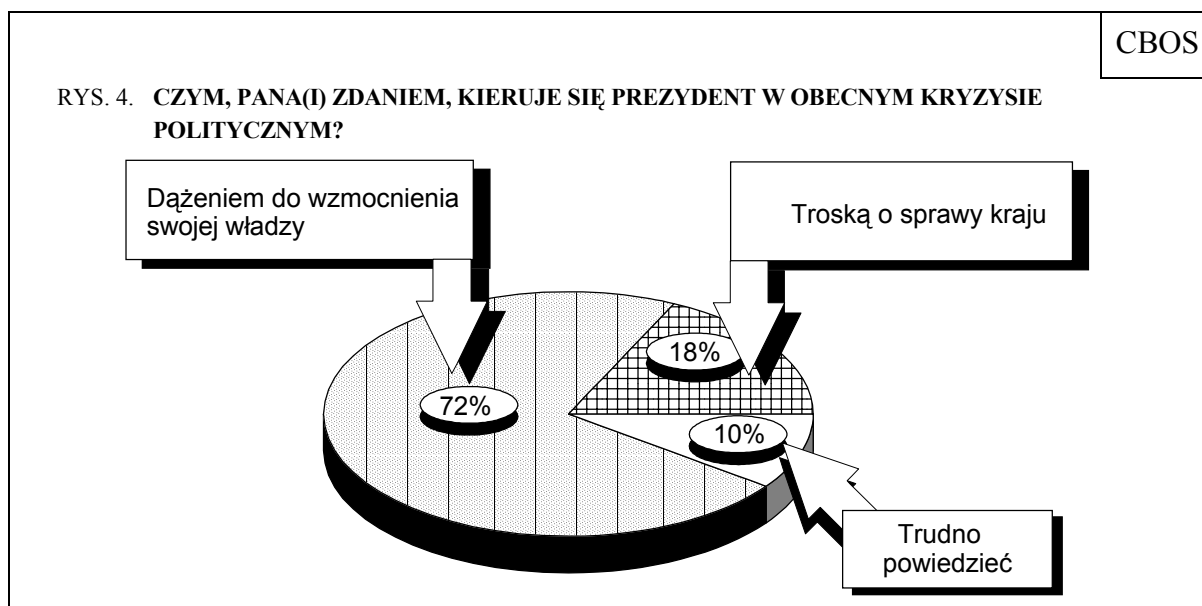
Lech Wałęsa został prezydentem jako przywódca wielkiego ruchu społecznego. Jak obecnie oceniają jego prezydenturę członkowie "Solidarności" z roku 1981?

Tabela 3 w procentach

Członkowie:	Gdyby prezydentem był ktoś inny, sytuacja w kraju byłaby:			
	lepsza	taka sama	gorsza	Trudno powiedzieć
– „Solidarności” (w roku 1981)	42	30	6	22
– związków branżowych	58	10	6	26
Nie zrzeszeni ³	46	18	5	31

Jak widać, członkowie "Solidarności" z roku 1981 różnią się od swych ówczesnych przeciwników politycznych jedynie rozłożeniem akcentów między stwierdzenia, że sytuacja byłaby "lepsza", gdyby prezydentem był ktoś inny, lub "taka sama". Nie ma natomiast kontrowersji co do tego, czy byłaby ona gorsza.

Jedną z przyczyn tak wyraźnej przewagi negatywnych ocen działań Lecha Wałęsy może być to, że zdecydowana większość badanych dostrzega w nich jedynie dążenie do wzmocnienia swojej władzy, a nie troskę o sprawy kraju.

³ Pominięto tych, którzy wówczas byli za młodzi, by należeć do związków zawodowych.

Przypisywanie postępowaniu Lecha Wałęsy takich lub innych intencji jest bardzo silnie związane z zaufaniem lub nieufnością do niego. Warto jednak podkreślić, że ufa prezydentowi co czwarty spośród tych respondentów, którzy uważają, że kieruje się on jedynie dążeniem do wzmocnienia swojej władzy.

Tabela 4

w procentach

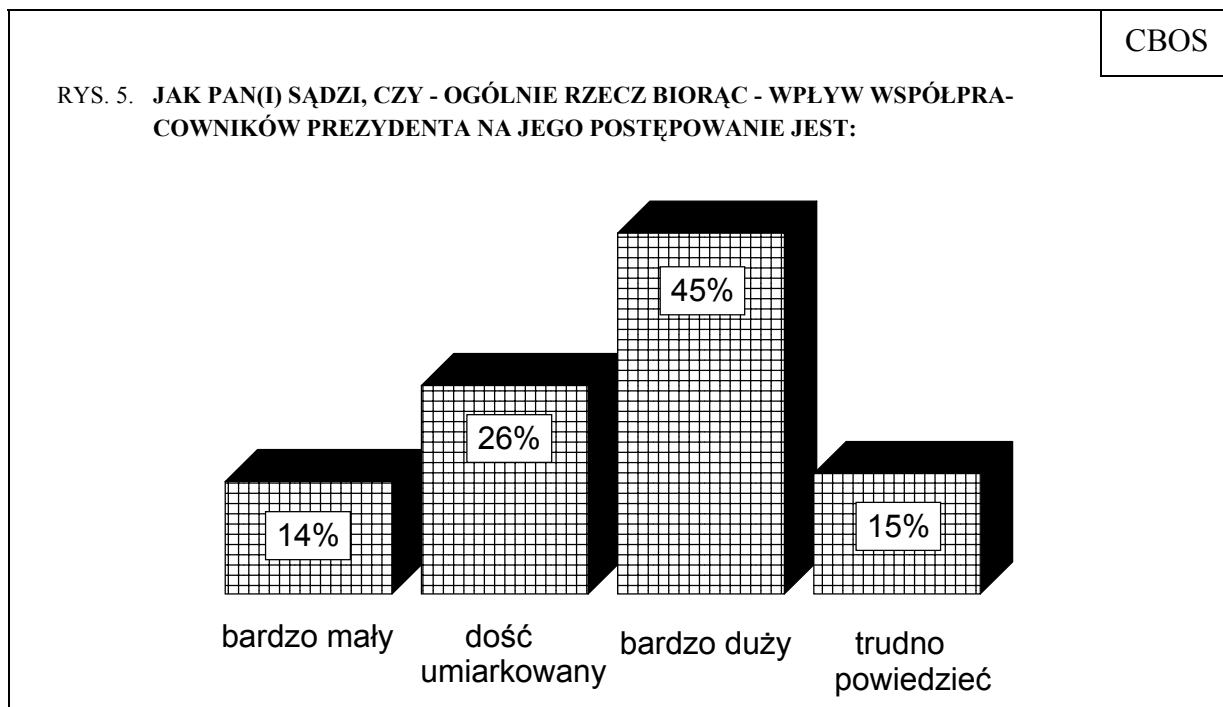
Stosunek do Lecha Wałęsy	Intencje przypisywane działaniom prezydenta:		
	troska o sprawy kraju	wzmocnienie swojej władzy	Trudno powiedzieć
Nieufność	8	56	24
Obojętność	4	19	21
Zaufanie	88	25	55

Opinie o intencjach prezydenta są - podobnie jak oceny jego działalności - stosunkowo najsilniej zróżnicowane przez poglądy polityczne badanych. Wśród osób o orientacji prawicowej jedna trzecia przypisuje działaniom prezydenta motyw troski o sprawy kraju. Jednak także w tej grupie większość dopatruje się w posunięciach Lecha Wałęsy dążenia do wzmocnienia władzy. Cechy społeczno-demograficzne respondentów na ogół nie różnicują ich poglądów. Jedynie prywatni przedsiębiorcy i niepracujące kobiety nieco odróżniają się od innych: odsetek wskazujących na motyw troski o sprawy kraju jest w tych grupach najwyższy (około jednej czwartej).

Ocena wpływu współpracowników na postępowanie i *image* Lecha Wałęsy

Nasuwa się pytanie, jak postrzegany jest wpływ otoczenia prezydenta na jego postępowanie? W jakim stopniu współpracownicy Lecha Wałęsy są obarczani odpowiedzialnością za negatywnie ocenianą działalność głowy państwa?

Zdaniem największej grupy badanych, współpracownicy Lecha Wałęsy mają bardzo duży wpływ na jego postępowanie⁴.

Tendencja do przypisywania współpracownikom dużego wpływu na postępowanie prezydenta jest tym większa, im większe zainteresowanie ankietowanych polityką.

Tabela 5

w procentach

Zainteresowanie polityką	Wpływ na prezydenta jego współpracowników			
	bardzo mały	dość umiarkowany	bardzo duży	Trudno powiedzieć
Duże	11	28	57	4
Średnie	14	29	48	9
Niższe	14	26	40	20
Żadne	19	16	27	38

⁴ Pełną treść pytania i odpowiedzi przytoczono w tabeli aneksowej nr 5.

Ocena wpływu na prezydenta jego współpracowników jest zdecydowanie negatywna. Ponad połowa badanych uważa, że oddziałują oni niekorzystnie na pełnienie obowiązków przez prezydenta, powagę urzędu, sympatię dla Lecha Wałęsy oraz jego szanse wyborcze.

Tabela 6 w procentach

Czy obecni współpracownicy Lecha Wałęsy wpływają, ogólnie rzecz biorąc, korzystnie czy też niekorzystnie na:	Wskazania respondentów			
	raczej korzystnie	raczej niekorzystnie	nie mają na to wpływu	trudno powiedzieć
– pełnienie obowiązków prezydenta	14	52	13	21
– powagę urzędu prezydenta	13	53	14	20
– sympatię dla Lecha Wałęsy	11	52	15	22
– szanse wyborcze Lecha Wałęsy	11	53	12	24

W tej sytuacji zrozumiałe jest, że co trzeci respondent (34%) uważa, iż prezydent powinien zmienić większość swoich współpracowników, a tylko 7% jest przeciwnego zdania. Za zmianą przynajmniej niektórych osób z otoczenia prezydenta opowiada się 41% ankietowanych, a niemal jedna piąta badanych (18%) nie zajęła stanowiska w tej sprawie⁵.

Powstaje pytanie, czy można wobec tego mówić, iż występuje skłonność do obarczania winą współpracowników prezydenta za negatywnie ocenianą jego politykę. Wyniki omawianego sondażu nie potwierdzają takiego przypuszczenia. Negatywne oceny wypełniania obowiązków prezydenta przez Lecha Wałęsę występują równie często wśród osób przekonanych o małym wpływie współpracowników na jego postępowanie, jak i wśród wyrażających opinię przeciwną.

Tabela 7 w procentach

Postrzeganie wpływu na prezydenta jego współpracowników	Ocena wykonywania obowiązków przez prezydenta		
	pozytywna	negatywna	Trudno powiedzieć
Bardzo mały	25	65	10
Dość umiarkowany	53	39	8
Bardzo duży	21	66	13

⁵ Pytanie zadane na zamówienie redakcji „Super Ekspresu”.

Dokładniejsza analiza danych⁶ wykazała, że ocena wpływu prezydenta na sytuację polityczną w ostatnim okresie jest związana przede wszystkim z ogólnym stosunkiem do Lecha Wałęsy. Ocena wypełniania przez niego swoich obowiązków jako prezydenta wyjaśnia bowiem 42% zmienności ocen wpływu na sytuację polityczną w ostatnim okresie, a zaufanie do jego osoby powoduje przyrost wyjaśnianej zmienności o dalsze 2%. W sumie ocena wykonywania obowiązków prezydenta i zaufanie do Lecha Wałęsy wyjaśniają stanowisko 44% badanych wobec jego działań w ostatnim okresie. Pogląd o wpływie współpracowników na pełnienie obowiązków prezydenta znalazł się w modelu regresji dopiero na trzecim miejscu, dodając 1% zmienności do dwóch poprzednich czynników. Można więc powiedzieć, że przekonanie o korzystnym bądź niekorzystnym wpływie współpracowników wzmacnia stanowisko wobec działań Lecha Wałęsy, ale w niewielkim stopniu. Decyduje tu bowiem zaufanie do jego osoby i ogólna ocena działalności.

Zbadano też wpływ omawianych tutaj opinii i ocen szczegółowych na ogólną ocenę wykonywania przez Lecha Wałęsę obowiązków prezydenta. Okazało się, że decyduje o tym przede wszystkim zaufanie do jego osoby (46% wyjaśnianej zmienności), a następnie przekonanie o tym, jaka byłaby sytuacja, gdyby prezydentem był ktoś inny (przyrost wyjaśnianej zmienności o 9%). Na trzecim miejscu pojawia się ocena wpływu na sytuację polityczną w ostatnim okresie (przyrost o dalsze 4%) i dopiero w następnej kolejności ocena wpływu współpracowników (przyrost o 1%) oraz poglądy polityczne (przyrost wyjaśnianej zmienności o niespełna 1%).

Większość badanych negatywnie ocenia działalność prezydenta Lecha Wałęsy. Dotyczy to zarówno ogólnej oceny pełnienia obowiązków prezydenta, jak i wpływu na sytuację polityczną w ostatnim okresie. Oceny takie dominują w zasadzie we wszystkich grupach

---

⁶ Zastosowano analizę regresji metodą *stepwise*.

społeczno-demograficznych. Stosunkowo najlepsze zdanie o prezydencie mają prywatni przedsiębiorcy oraz osoby o poglądach prawicowych.

Dość rozpowszechnione jest przekonanie o dużym wpływie współpracowników na postępowanie prezydenta. Jednak nie ma podstaw, by stwierdzić, że mamy tu do czynienia z obarczaniem ich odpowiedzialnością za negatywnie oceniane działania Lecha Wałęsy. Na stosunek do działań prezydenta wpływa przede wszystkim społeczne zaufanie do niego bądź nieufność.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, wpływ prezydenta na sytuację polityczną w kraju był w ostatnim miesiącu:

(%)

	korzystny	niekorzystny	żaden	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	56	7	17	1207
Płeć					
Mężczyźni	23	58	8	10	578
Kobiety	16	53	7	24	629
Wiek					
do 24 lat	15	51	6	28	122
25-34	19	63	6	13	199
35-44	20	60	7	13	307
45-54	20	57	11	12	203
55-64	19	57	9	16	179
65 lat i więcej	21	43	7	29	198
Miejsce zamieszkania					
Wieś	17	52	9	22	478
Miasto do 20 tys.	19	57	5	19	137
od 21 do 100 tys.	19	57	8	16	234
101-500 tys.	21	60	4	14	200
501 tys. i więcej mieszk.	25	59	7	9	159
Region					
Północny	26	56	9	9	122
Zachodni	18	60	9	13	134
Środkowozachodni	11	65	6	18	174
Środkowy	22	51	9	19	219
Wschodni	16	55	7	21	160
Południowo-wschodni	22	51	8	19	198
Południowo-zachodni	20	55	5	19	201
Wykształcenie					
Podstawowe	15	51	9	24	423
Zasadnicze zawodowe	20	55	8	17	333
Średnie	24	58	5	13	362
Wyższe	21	70	3	6	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	21	70	3	5	79
Prac. umysł. niż. szczebla	16	70	3	12	94
Pracownicy fiz.- umysł.	23	51	10	15	47
Robotnicy wykwalifikowani	21	67	6	6	145
Robotnicy niewykwalifik.	23	48	12	17	58
Rolnicy	18	56	6	20	112
Prywatni przedsiębiorcy	32	43	11	13	70
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	18	51	8	23	403
Uczniowie i studenci	15	46	3	35	32
Bezrobotni	11	57	11	20	101
Gospodynie domowe i inni	26	49	5	20	64
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	29	54	7	9	118
Sektor państwowy	18	65	8	8	165
Sektor prywatny	24	58	7	11	199
Spółdzielczość	3	73	0	24	25
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	14	53	12	20	290
125 - 199	27	52	7	14	219
200 - 274	14	62	5	19	336
275 - 324	27	47	6	21	136
325 i powyżej	24	61	6	9	203
Ocena własnych war. mater.					
Złe	20	51	10	19	465
Średnie	17	61	6	17	540
Dobre	24	54	7	14	202
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	23	33	8	36	82
Raz w tygodniu	21	55	7	16	698
Kilka razy w roku	16	57	8	18	297
W ogóle nie uczestniczy	15	71	5	9	131
Poglądy polityczne					
Lewica	9	78	6	7	258
Centrum	19	62	6	13	369
Prawica	37	41	9	12	284
Trudno powiedzieć	12	42	9	37	291

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, wpływ Sejmu na sytuację polityczną w kraju był w ostatnim miesiącu:

(%)

	korzystny	niekorzystny	żaden	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	37	15	20	1207
Płeć					
Mężczyźni	32	40	16	12	578
Kobiety	26	34	14	27	629
Wiek					
do 24 lat	27	29	12	31	122
25-34	32	33	18	17	199
35-44	29	42	16	14	307
45-54	32	40	15	13	203
55-64	27	40	14	20	179
65 lat i więcej	26	31	11	32	198
Miejsce zamieszkania					
Wieś	28	34	13	25	478
Miasto do 20 tys.	33	34	10	23	137
od 21 do 100 tys.	27	37	21	16	234
101-500 tys.	28	42	14	17	200
501 tys. i więcej mieszk.	33	40	16	11	159
Region					
Północny	27	39	19	16	122
Zachodni	29	40	15	16	134
Środkowo-zachodni	38	27	13	21	174
Środkowy	28	35	16	21	219
Wschodni	26	38	15	20	160
Południowo-wschodni	25	41	13	21	198
Południowo-zachodni	30	38	12	20	201
Wykształcenie					
Podstawowe	25	34	14	28	423
Zasadnicze zawodowe	29	36	15	20	333
Średnie	31	39	16	14	362
Wyższe	40	42	14	4	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	35	48	16	1	79
Prac. umysł. niż. szczebla	34	39	18	9	94
Pracownicy fiz.- umysł.	24	43	19	13	47
Robotnicy wykwalifikowani	32	40	17	12	145
Robotnicy niewykwalifik.	25	30	20	24	58
Rolnicy	31	38	8	22	112
Prywatni przedsiębiorcy	36	39	13	12	70
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	27	35	13	25	403
Uczniowie i studenci	20	30	10	41	32
Bezrobotni	24	27	22	27	101
Gospodynie domowe i inni	28	35	13	24	64
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	25	43	22	10	118
Sektor państwowy	34	38	17	11	165
Sektor prywatny	31	44	13	12	199
Spółdzielczość	37	18	26	20	25
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	23	38	15	24	290
125 - 199	27	38	18	17	219
200 - 274	30	35	13	22	336
275 - 324	25	38	15	22	136
325 i powyżej	42	34	14	10	203
Ocena własnych war. mater.					
Złe	28	34	16	22	465
Średnie	26	39	15	21	540
Dobre	40	36	12	13	202
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	37	17	31	82
Raz w tygodniu	29	38	14	19	698
Kilka razy w roku	30	36	14	20	297
W ogóle nie uczestniczy	34	31	17	17	131
Poglądy polityczne					
Lewica	46	27	16	11	258
Centrum	32	37	15	16	369
Prawica	23	54	15	11	284
Trudno powiedzieć	16	28	15	41	291

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Lech Wałęsa dobrze wykonuje swoje obowiązki?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	56	14	1208
Płeć				
Mężczyźni	33	55	12	579
Kobiety	27	57	16	629
Wiek				
do 24 lat	32	52	16	122
25-34	28	62	10	199
35-44	29	58	13	307
45-54	29	60	11	203
55-64	29	53	18	179
65 lat i więcej	34	45	21	198
Miejsce zamieszkania				
Wieś	27	55	18	479
Miasto do 20 tys.	35	56	9	137
od 21 do 100 tys.	27	57	16	234
101-500 tys.	30	60	10	200
501 tys. i więcej mieszk.	38	50	12	159
Region				
Północny	32	59	8	122
Zachodni	23	62	15	134
Środkowo-zachodni	23	61	15	174
Środkowy	35	53	12	219
Wschodni	30	49	21	160
Południowo-wschodni	28	55	16	198
Południowo-zachodni	35	53	12	202
Wykształcenie				
Podstawowe	29	52	19	423
Zasadnicze zawodowe	28	58	14	334
Średnie	34	53	12	362
Wyższe	25	71	3	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	28	68	3	79
Prac. umysł. niż. szczebla	25	52	23	94
Pracownicy fiz. - umysł.	43	47	10	47
Robotnicy wykwalifikowani	30	62	8	145
Robotnicy niewykwalifik.	23	68	9	58
Rolnicy	29	54	17	112
Prywatni przedsiębiorcy	43	42	15	70
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	30	53	17	404
Uczniowie i studenci	32	57	11	32
Bezrobotni	20	60	20	101
Gospodynie domowe i inni	33	56	11	64
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	36	51	13	118
Sektor państwowy	28	65	6	165
Sektor prywatny	35	52	13	199
Spółdzielczość	18	71	12	25
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	24	59	17	290
125 - 199	34	53	13	219
200 - 274	32	55	13	336
275 - 324	34	49	17	136
325 i powyżej	28	61	10	203
Ocena własnych war. mater.				
Źle	32	54	14	466
Średnie	25	59	16	540
Dobre	38	51	12	202
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	43	40	17	82
Raz w tygodniu	30	56	14	699
Kilka razy w roku	29	54	16	297
W ogóle nie uczestniczy	21	66	13	131
Poglądy polityczne				
Lewica	12	83	5	258
Centrum	30	54	16	369
Prawica	52	37	11	284
Trudno powiedzieć	25	52	23	291

Tabela 4. Gdyby prezydentem był ktoś inny, a nie Lech Wałęsa, to, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w kraju byłaby:

(%)

	lepszta	gorsza	taka sama	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	5	21	30	1208
Płeć					
Mężczyźni	48	4	22	27	579
Kobiety	42	6	20	32	629
Wiek					
do 24 lat	38	1	27	34	122
25-34	42	4	23	31	199
35-44	47	4	20	29	307
45-54	52	6	21	21	203
55-64	49	8	16	27	179
65 lat i więcej	38	6	20	36	198
Miejsce zamieszkania					
Wieś	46	4	18	31	479
Miasto do 20 tys.	44	4	24	28	137
od 21 do 100 tys.	43	7	21	29	234
101-500 tys.	45	3	26	26	200
501 tys. i więcej mieszk.	43	8	19	30	159
Region					
Północny	53	6	17	23	122
Zachodni	45	2	25	28	134
Środkowozachodni	54	2	15	29	174
Środkowy	41	8	16	35	219
Wschodni	40	6	20	35	160
Południowo-wschodni	44	4	33	19	198
Południowo-zachodni	40	6	19	34	202
Wykształcenie					
Podstawowe	43	5	19	33	423
Zasadnicze zawodowe	44	4	22	30	334
Średnie	43	6	23	27	362
Wyższe	64	3	13	20	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	56	4	21	19	79
Prac. umysł. niż. szczebla	45	4	24	27	94
Pracownicy fiz.- umysł.	50	3	16	30	47
Robotnicy wykwalifikowani	48	4	25	23	145
Robotnicy niewykwalifik.	52	6	17	26	58
Rolnicy	48	3	22	27	112
Prywatni przedsiębiorcy	38	5	21	37	70
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	43	6	18	33	404
Uczniowie i studenci	34	0	38	28	32
Bezrobotni	42	4	18	36	101
Gospodynie domowe i inni	33	12	27	27	64
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	42	5	21	32	118
Sektor państwowy	53	2	23	22	165
Sektor prywatny	46	6	23	25	199
Spółdzielczość	59	2	13	26	25
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	47	6	17	30	290
125 - 199	35	4	29	32	219
200 - 274	46	5	20	28	336
275 - 324	40	7	18	35	136
325 i powyżej	53	4	19	23	203
Ocena własnych war. mater.					
Złe	46	6	21	28	466
Średnie	41	4	23	31	540
Dobre	52	6	15	28	202
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	32	7	22	38	82
Raz w tygodniu	45	5	22	27	699
Kilka razy w roku	42	4	18	36	297
W ogóle nie uczestniczy	57	6	16	22	131
Poglądy polityczne					
Lewica	70	2	12	16	258
Centrum	42	2	24	32	369
Prawica	36	12	26	26	284
Trudno powiedzieć	34	4	20	42	291

Tabela 5. Są różne opinie o wpływie współpracowników prezydenta na jego postępowanie. Jak Pan(i) sądzi, czy ogólnie rzecz biorąc:
1 - współpracownicy prezydenta mając bardzo mały wpływ na to, jak postępuje Lech Wałęsa; 2 - wpływ współpracowników na to, jak postępuje Lech Wałęsa, jest dość umiarkowany; 3 - współpracownicy prezydenta mają bardzo duży, decydujący wpływ na to, jak postępuje Lech Wałęsa

	(%)				Liczba osób
	1	2	3	Trudno powiedzieć	
Ogółem	14	26	44	15	1208
Płeć					
Mężczyźni	13	27	48	12	579
Kobiety	15	25	41	19	629
Wiek					
do 24 lat	16	26	38	20	122
25-34	19	22	51	9	199
35-44	15	28	49	9	307
45-54	14	31	44	12	203
55-64	12	26	46	17	179
65 lat i więcej	11	22	35	32	198
Miejsce zamieszkania					
Wieś	15	23	41	22	479
Miasto do 20 tys.	12	25	47	16	137
od 21 do 100 tys.	13	29	47	11	234
101-500 tys.	16	25	48	11	200
501 tys. i więcej mieszk.	15	33	45	7	159
Region					
Północny	11	28	50	11	122
Zachodni	18	19	52	12	134
Środkowozachodni	13	26	49	13	174
Środkowy	11	28	43	18	219
Wschodni	15	26	41	18	160
Południowo-wschodni	11	23	49	17	198
Południowo-zachodni	21	30	33	16	202
Wykształcenie					
Podstawowe	16	22	38	25	423
Zasadnicze zawodowe	15	26	45	13	334
Średnie	12	31	49	8	362
Wyższe	12	26	54	8	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	10	32	50	7	79
Prac. umysł. niż. szczebla	9	20	67	4	94
Pracownicy fiz.- umysł.	16	41	39	4	47
Robotnicy wykwalifikowani	18	27	47	8	145
Robotnicy niewykwalifik.	26	20	40	13	58
Rolnicy	21	27	35	17	112
Prywatni przedsiębiorcy	15	29	46	10	70
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	11	24	41	24	404
Uczniowie i studenci	23	31	37	10	32
Bezrobotni	14	22	48	16	101
Gospodynie domowe i inni	12	31	38	19	64
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	14	29	52	5	118
Sektor państwowy	18	20	54	8	165
Sektor prywatny	14	34	42	10	199
Spółdzielczość	7	34	59	0	25
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	17	24	41	18	290
125 - 199	14	20	48	18	219
200 - 274	12	28	43	17	336
275 - 324	15	28	46	11	136
325 i powyżej	13	28	50	10	203
Ocena własnych war. mater.					
Złe	15	26	43	16	466
Średnie	15	24	45	16	540
Dobre	12	31	46	11	202
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	19	36	33	82
Raz w tygodniu	15	27	44	14	699
Kilka razy w roku	12	26	48	14	297
W ogóle nie uczestniczy	17	25	45	12	131
Poglądy polityczne					
Lewica	16	26	53	6	258
Centrum	14	21	52	12	369
Prawica	11	40	41	8	284
Trudno powiedzieć	15	19	31	34	291

Tabela 6. Czy obecni współpracownicy Lecha Wałęsy wpływają, ogólnie rzecz biorąc, korzystnie czy też niekorzystnie na powagę urzędu prezydenta? (%)

	Korzystnie	Niekorzystnie	Nie mają wpływu	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	53	14	20	1207
Płeć					
Mężczyźni	15	57	13	16	579
Kobiety	11	49	16	24	629
Wiek					
do 24 lat	12	44	20	24	122
25-34	11	57	15	17	199
35-44	15	56	15	13	307
45-54	13	56	15	16	203
55-64	12	53	14	21	179
65 lat i więcej	11	45	9	36	197
Miejsce zamieszkania					
Wieś	13	44	16	27	478
Miasto do 20 tys.	10	58	11	21	137
od 21 do 100 tys.	15	56	13	16	234
101-500 tys.	11	59	16	14	200
501 tys. i więcej mieszk.	13	60	13	14	159
Region					
Północny	12	60	14	14	122
Zachodni	11	60	13	16	134
Środkowo-zachodni	9	61	15	15	173
Środkowy	12	54	18	26	219
Wschodni	15	39	18	28	160
Południowo-wschodni	16	52	13	20	198
Południowo-zachodni	13	48	20	19	202
Wykształcenie					
Podstawowe	13	42	16	29	422
Zasadnicze zawodowe	14	48	16	22	334
Średnie	12	64	13	11	362
Wyższe	8	75	6	10	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	12	74	2	11	79
Prac. umysł. niż. szczebla	3	78	12	7	94
Pracownicy fiz.- umysł.	10	59	24	7	47
Robotnicy wykwalifikowani	10	57	15	19	145
Robotnicy niewykwalifik.	25	48	10	17	58
Rolnicy	19	34	21	26	112
Prywatni przedsiębiorcy	20	41	24	16	70
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	11	51	11	27	404
Uczniowie i studenci	12	41	35	13	32
Bezrobotni	15	49	15	21	101
Gospodynie domowe i inni	18	43	15	24	64
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	14	67	10	9	118
Sektor państwowy	8	62	12	18	165
Sektor prywatny	16	54	18	12	199
Spółdzielczość	0	82	9	9	25
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	17	45	14	24	290
125 - 199	11	49	18	22	219
200 - 274	11	52	14	23	336
275 - 324	13	59	10	18	136
325 i powyżej	13	66	13	9	203
Ocena własnych war. mater.					
Złe	13	49	14	23	466
Średnie	12	53	16	20	540
Dobre	14	62	10	14	202
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	41	8	39	82
Raz w tygodniu	13	50	17	19	698
Kilka razy w roku	14	55	13	17	297
W ogóle nie uczestniczy	7	67	6	20	131
Poglądy polityczne					
Lewica	10	71	10	9	257
Centrum	12	57	17	14	369
Prawica	22	51	14	13	284
Trudno powiedzieć	7	34	16	43	291

Tabela 7. Czy prezydent powinien, Pana(i) zdaniem, zmienić swoich współpracowników?
1 - Tak, większość; 2 - Tak, niektórych; 3 - Nie powinien tego robić (%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	41	7	18	1207
Płeć					
Mężczyźni	36	44	7	12	579
Kobiety	31	39	7	23	628
Wiek					
do 24 lat	34	44	5	17	122
25-34	40	37	9	14	199
35-44	35	47	7	11	306
45-54	34	44	6	16	203
55-64	30	42	7	21	179
65 lat i więcej	26	32	8	33	197
Miejsce zamieszkania					
Wieś	32	32	9	27	478
Miasto do 20 tys.	26	50	4	19	136
od 21 do 100 tys.	37	45	5	13	234
101-500 tys.	41	44	5	9	200
501 tys.i więcej mieszk.	30	54	8	8	159
Region					
Północny	38	46	8	8	122
Zachodni	31	44	7	18	134
Środkowo-zachodni	43	39	5	13	173
Środkowy	32	43	7	18	219
Wschodni	23	42	10	25	160
Południowo-wschodni	36	38	9	17	197
Południowo-zachodni	32	39	5	24	202
Wykształcenie					
Podstawowe	28	35	8	28	422
Zasadnicze zawodowe	31	45	9	15	334
Średnie	41	43	5	11	361
Wyższe	40	49	4	6	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	35	52	7	7	79
Prac.umysł.niż.szczebla	46	50	1	3	94
Pracownicy fiz.- umysł.	43	40	1	16	46
Robotnicy wykwalifikowani	39	43	7	11	145
Robotnicy niewykwalifik.	34	38	12	16	58
Rolnicy	27	33	9	30	112
Prywatni przedsiębiorcy	28	58	3	11	70
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	29	38	8	26	404
Uczniowie i studenci	28	48	7	17	32
Bezrobotni	42	36	9	12	101
Gospodynie domowe i inni	32	39	11	18	64
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	39	44	9	9	118
Sektor państwowy	38	51	5	7	165
Sektor prywatny	35	49	5	12	199
Spółdzielczość	45	33	6	16	24
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	35	39	8	18	290
125 - 199	34	37	9	20	218
200 - 274	32	40	6	21	336
275 - 324	31	43	11	15	136
325 i powyżej	37	49	3	11	203
Ocena własnych war. mater.					
Złe	34	39	7	20	466
Średnie	34	40	8	19	539
Dobre	31	52	6	11	202
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	22	36	9	33	82
Raz w tygodniu	32	43	7	17	698
Kilka razy w roku	37	41	5	17	297
W ogóle nie uczestniczy	43	36	9	12	131
Poglądy polityczne					
Lewica	50	35	7	9	257
Centrum	34	48	8	11	369
Prawica	26	53	9	13	284
Trudno powiedzieć	27	29	5	39	291